

ת"פ 32717/11/16 - מדינת ישראל נגד ירדן דקל

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 32717-11-16 מדינת ישראל נ' רביב

בפני כבוד השופט שלמה בנג'ו

המאשימה מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז חיפה

נגד

הנאשמת ירדן דקל

באמצעות בא כוחה עו"ד עמיקם שוחט מטעם הסניגוריה

הציבורית

גזר דין

כתב האישום:

הנאשמת הורשעה לאחר שמיעת ראיות בעבירות של **איומים** - עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (**להלן: "חוק העונשין"**); **תקיפת עובד ציבור** - עבירה לסעיף 382 (א) (ג) לחוק העונשין; ו**תקיפה הגורמת חבלה ממשית** - עבירה לפי סעיף 380 לחוק העונשין.

לפי עובדות כתב האישום, בהן הורשעה הנאשמת, בזמן הרלוונטי לכתב האישום שימש ח א א (**להלן: "המתלונן"**) כאח מוסמך בבית החולים רמב"ם בחיפה (**להלן: "בית החולים"**), וככזה היה עובד חירום.

בתאריך 3.2.2015 סמוך לשעה 11:00, בעת שהמתלונן עסק בטיפול בחולה בחדר המיון בבית החולים, ניגשה אמה של הנאשמת, גב' סמדר רביב (**להלן: "סמדר"**) למתלונן, וביקשה ממנו שייתן לנאשמת משכך כאבים.

המתלונן הסביר לסמדר שהוא בעיצומו של טיפול בחולה אחר, ויסייע לנאשמת לאחר שסיים טיפול זה. בתגובה, החלה הנאשמת לצעוק על המתלונן, ואיימה עליו שאם לא ייתן לה משכך כאבים היא תשפוך על גופו תה מתוך כוס תה שהייתה לה (**להלן: "הכוס"**), וזאת בכוונה להפחידו או להקניטו.

בהמשך, שפכה הנאשמת תה חם מהכוס לעברו של המתלונן. המתלונן ניסה לברוח לאחור, ואז הנאשמת אחזה בכיסא שהיה במקום וזרקה אותו לעבר המתלונן. המתלונן נפגע מהתה החם ומהכיסא, ונפל.

כתוצאה ממעשיה של הנאשמת, נגרם למתלונן אודם קל ביד וברגל שמאל, סימן חבלה במצח ושריטה ברגל שמאל.

במעשיה המתוארים לעיל, הנאשמת איימה על המתלונן בפגיעה שלא כדין בגופו בכוונה להפחידו או להקניטו, תקפה אותו בהיותו עובד חירום כאשר הוא עובד בחדר מיון, וגרמה לו חבלה ממשית.

תסקיר שירות המבחן:

שירות המבחן ערך תסקיר מפורט בעניינה של הנאשמת, ממנו עולה כי מדובר בבחורה צעירה, בת 32, גרושה ואם לילד, המתגוררת עם הוריה בכפר ורדים. הנאשמת מסרה לשירות המבחן כי היא עובדת בחברת תקשורת, בחצי משרה, בתפקיד שימור לקוחות, מזה כ-4 חודשים (עובר להכנת התסקיר). הנאשמת בת בכורה להורים מאמצים ולה שני אחים נוספים, בגירים, ואחות שהינה מאומצת. היא שירתה שירות צבאי מלא, ולאחר השירות עבדה בעבודות זמניות, באופן לא רציף. בגיל 21 נישאה, אך לאחר מספר שנים התגרשה. הנאשמת נעדרת עבר פלילי. בכל הנוגע לביצוע העבירות נשוא ההרשעה, הודתה הנאשמת בפני שירות המבחן בעבירות המיוחסות לה, נטלה אחריות מלאה על ביצוען, ביטאה בוושה וצער, נוכח התנהלותה באירוע. הנאשמת תיארה את מצבה הבריאותי עובר לאירוע, על מנת ללמד את קצינת המבחן את הנסיבות שהובילו להתנהגותה הבעייתית. קצינת המבחן התרשמה כי מדובר באירוע חריג, אשר אינו משקף את התנהלותה בדרך כלל.

להתרשמותה של קצינת המבחן, מדובר בבחורה צעירה המנהלת אורח חיים תקין, ועל אף רקע חיים, אישי, מורכב, גילתה לכל אורך חייה יכולות התמודדות טובות, בין אם זה במסגרות חינוכיות, ובין אם זה בצבא, ובתעסוקה.

מסקנתו של שירות המבחן היא כי הנאשמת פעלה מתוך תחושה של חוסר אונים וחוסר מוגנות שחוותה באותה עת, כשברקע מצבה הבריאותי הבעייתי. הנאשמת הפנימה את הכשלים ההתנהגותיים שהיו בהתנהגותה, והביעה אמפתיה רגשית וקוגניטיבית כלפי המתלונן.

שירות המבחן לא התרשם כי מדובר בבעלת מאפיינים מושרשים אלימים, או שוליים, אלא במי שפעלה מתוך מצוקה בשל חוסר אונים. בסופו של יום, המליץ שירות המבחן לסיים את ההליך ללא הרשעה, תוך הטלת שירות לתועלת הציבור, בהיקף של 100 שעות, כעונש חינוכי, שיהיה בו תרומה לחברה ופיצוי על הנזק והפגיעה שהסבה הנאשמת בהתנהגותה.

טענות הצדדים:

ב"כ המאשימה עמד על חומרת המעשים והעבירות בהן הורשעה הנאשמת, תוך שהוא מדגיש את החומרה היתרה שיש בפגיעה במתלונן הנמנה על צוות רפואי, אשר כל חטאו היה שביצע את עבודתו, והעניק טיפול רפואי. לגישתו, מדובר במכת מדינה, וקיימת חשיבות רבה להגברת המאבק במיגור האלימות, כלפי צוותים רפואיים.

לגישתו, לאור נסיבות המקרה וחומרת האלימות שהפגינה הנאשמת, יש לקבוע את מתחם העונש ההולם בין 15 ל-24 חודשי מאסר, בתוספת קנס, פיצויים ומאסר על תנאי מרתיע.

לאור נסיבותיה של הנאשמת, סבור ב"כ המאשימה, כי יש למקם את העונש במחצית המתחם.

אשר לביטול ההרשעה, טוען ב"כ המאשימה כי הנאשמת לא עומדת בקריטריונים שנקבעו לכך בהלכה הפסוקה. בנוסף, היא אינה עובדת בעבודה שהרשעה תסב לה נזק, מדובר בעבירות חמורות, ואף ישנה חשיבות לכך שהנאשמת לא לקחה אחריות מלאה על מעשיה, אלא בחרה לנהל הוכחות.

מנגד, הסניגור עמד על נסיבותיה האישיות של הנאשמת, היותה ללא עבר פלילי, העובדה כי היא הודתה מלכתחילה בשפיכת התה לכיוון המתלונן, תוך שהיא מביעה חרטה על כך כבר בחקירתה (ת/8 שורה 44).

עוד עומד הסניגור על כך, כי בהכרעת הדין קבע בית המשפט שלא הייתה השלכת כיסא, כנטען בכתב האישום, ורכיב עובדתי זה לא הוכח במסגרת ראיות התביעה. הסניגור הפנה לקביעת בית המשפט, לפיה אמה של המתלוננת לא היססה להודות באירוע תקיפה, השתיים עמדו בבית המשפט, ומסרו את ההסבר לאירוע, מבלי לנסות להקל או לרכך את האירוע.

לגישת הסניגור, הנאשמת נטלה את מלוא האחריות על האירוע, ביטאה בושה וצער, תוך שהיא מזדהה עם הפגיעה במתלונן, ומביעה על כך חרטה. לגישתו, הנאשמת פעלה בשל חוסר אונים ותסכול שחשה, ללא שום דפוס עברייני. הסניגור הפנה לנסיבותיה האישיות של הנאשמת, ועתר לבטל את הרשעתה. לחילופין, ביקש לקבוע רף ענישה המתחיל ממאסר על תנאי וטען כי מדובר במקרה דנן, ברף התחתון של עונש מותנה, ככל שיוטל עונש כזה.

דבר הנאשמת בטרם מתן גזר הדין:

הנאשמת הביעה צער על האירוע, וטענה שהיא מקבלת אחריות מלאה עליו. היא הבהירה כי היא אינה בן אדם אלים וטענה שהיא מוכנה להתנצל בפני המתלונן.

דין והכרעה עונשית:

שאלת אי הרשעה:

בטרם אפנה לקביעת עונשה של הנאשמת, אפנה לבחון את שאלת ביטול הרשעתה, שכן ככל שאגיע למסקנה כי יש מקום לבטל את ההרשעה יתייחר הצורך לבחון את הקריטריונים הדרושים לקביעת מתחם העונש ומיקומו במתחם.

סעיף 71 א' (ב) לחוק העונשין קובע כדלקמן:

"מצא בימ"ש שנאשם ביצע עבירה, רשאי הוא לתת צו שירות גם ללא הרשעה, בנוסף למבחן או בלעדיו...".

סעיף 192 א' לחוק העונשין מוסיף וקובע:

"הרשיע בימ"ש את הנאשם, ולפני מתן גזר הדין ראה שיש מקום לתת לגביו צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה, רשאי הוא לבטל את ההרשעה ולצוות כאמור".

ההלכה הפסוקה קבעה, כי הימנעות מהרשעה אפשרית, בהתקיים שני תנאים מצטברים: סוג העבירה המאפשר, בנסיבות העניין, להימנע מהרשעה, בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים, וכן על השלכותיה של ההרשעה הינן חמורות ועלולות לפגוע בשיקום הנאשם. כן נפסק, כי יש להימנע מהרשעה, רק במקרים חריגים בהם הצטברות

הנסיבות הנוגעות לנאשם ולעבירה שעבר, מצדיקות אי הטבעת חותם של קלון פלילי על הנאשם (ע"פ 2083/96 כתב נ' מ"י, פ"ד נב (3) 337; ע"פ 4466/13 נתנאל אסולין אורטל נ' מ"י (2014); רע"פ 2323/17 פלוני נ' מ"י (2017)).

ככלל, עבירות אלימות, אינן מתאימות להימנעות מהרשעה, נוכח אופי העבירה והערכים המוגנים שביסודה. עם זאת, בפסיקה נקבעו החריגים גם לצורך להימנע מהרשעה בעבירות אלימות, מקום בו קיימות נסיבות אישיות של הנאשם, המצדיקות זאת (ראו למשל: ת"פ (י-ם) 45844-03-13 מ"י נ' אילוז, שם נמנע בימ"ש מהרשעה בעבירה של תקיפת קטין הגורמת חבלה חמורה; ת"פ (י-ם) 48049-05-10 מ"י נ' גרום, שם נמנע בימ"ש מהרשעה בעבירה של תקיפה; ע"פ (ת"א) 70842-05 ארליך נ' מ"י, שם נמנע בימ"ש מהרשעה בעבירה של תקיפה; ע"פ 4466/13 נתנאל אסולין אורטל נ' מ"י (2014), שם ביטל בית המשפט העליון הרשעתו של הנאשם שסייע לאחר מעשה לשניים ששדדו נהג מונית בכוונה למלט מעונש.

לפיכך, אבחן להלן את המקרה של הנאשמת לאורם של כללים אלו.

אשר להשלכותיה של ההרשעה -

טוענת המדינה, כי הנאשמת אינה עומדת באף אחד מהקריטריונים שנקבעו בהלכה הפסוקה, "**...לא הוצג כל נזק ממשי וקונקרטי, אשר עלול לפגוע בעתידה המקצועי**". כן נטען, כי מדובר בעבירות חמורות, והנאשמת בחרה לנהל משפט ולא הביעה חרטה או נטלה אחריות על מעשיה (עמ' 14, שורות 24-26 לפרוטוקול).

על פי ההלכה הפסוקה, תוצאה של הימנעות מהרשעה, חרף הקביעה כי הנאשם ביצע את העבירה, הינה חריגה, ושמורה למקרים מיוחדים יוצאי דופן, בהם מתקיימים שני התנאים שפורטו לעיל, פגיעה בשיקום הנאשם וקיומה של עבירה המאפשרים לוותר בנסיבות העניין על הרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים (הלכת כתב; רע"פ 1931/15 מויססקו נ' מדינת ישראל (2015)).

האם מדובר במקרה חריג בו הצטברות הנסיבות הנוגעות לנאשמת ולעבירות בהן הורשעה מצדיקות אי הטבעת חותם של קלון פלילי על הנאשמת?

במקרה הנוכחי, מדובר בבחורה צעירה (32), אם חד הורית, המנהלת אורח חיים נורמטיבי, מתפקד, אשר הגיעה לבית החולים בשל דלקות קשות בחלל הבטן. היא אושפזה לתקופה ממושכת בת 3 חודשים, שהתה באשפוזים חוזרים בבית החולים. היא תיארה בפני שירות המבחן, מצב בריאותי קשה בו סבלה מכאבים שהתבטאו באובדן הכרה, הקאות ועוד.

היא אושפזה בבית החולים לילה קודם טרם האירוע, בשל החמרה במצבה. בשעות הבוקר, נתקפה בכאבים עזים וביקשה מהאח המטפל (המתלונן) משככי כאבים, על מנת למתן את הכאב שפקד אותה. דברים אלה עלו במהלך

שמיעת הראיות. נקבע, כי הנאשמת חוותה כאבים ופנתה יחד עם אמה למתלון, על מנת שיגיש לה משכך כאבים. המתלון היה עסוק בטיפול רפואי אחר והורה לה להמתין שיתפנה. נוכח הכאב העצום שפקד אותה, וחוסר האונים בו היתה שרויה, היא חוותה את תגובתו, כהתעלמות ואדישות כלפיה. לכן, עקב תחושותיה, ומצבה הנפשי הנקודתי קצר העכבות, אותה עת, התפרצה כלפי המתלון, שפכה לכיוונו כוס תה, הוא נסוג ונפגע, כמתואר בהכרעת הדין.

הנה כי כן, הנסיבות בהן בוצעו העבירות, אינן נסיבות פשוטות. מדובר בבחורה צעירה, הסובלת תדיר מזיהומים בחלל הבטן, ואשר חוותה כאבים עצומים ברום הבטן, במשך לילה שלם, ניתן לומר לגביה, כי הכאבים העזים שפקדו אותה אותו בוקר, העבירו אותה על דעתה, ולכן היא, פעלה באימפולסיות, ולא הקדישה מחשבה רצינית לאופן בו הגיבה. פציעתו של המתלון אינם נובעת מאלימות פיזית שהפעילה עליו הנאשמת במישרין, אלא נבעה מנפילתו עת נסוג לאחר.

ודוק, אין בדברים האלה, כדי להצדיק את התנהגותה פורצת הגבולות של הנאשמת, זוהי התנהגות הראויה לכל גינוי. הצוות הרפואי עושה ימים כלילות על מנת להגיש עזרה וטיפול רפואי, וכך גם נעשה בעניינה של הנאשמת. אך יש בנסיבות שהוכחו במשפט, כדי ללמד, כי מדובר באירוע חריג באופייה של הנאשמת, שנבע מכאב ותסכול שחוותה, ואין הוא משקף דפוס התנהגות, מכוון אלימות, המובל מרצון לפגוע במתלון. חיזוק לכך, נובע מהעובדה שכאשר שככה הסערה, הביעה הנאשמת, עוד בחקירתה, צער גדול על מעשיה, ואמרה **"אני לא בן אדם אלים אני לא נוהגת להגיב בצורה כזו אני מצטערת בסך הכל רציתי שיתנו לי משככי כאבים"** (ת/8 שורה 44). גם בית המשפט ששמע את הראיות, קבע כי הנאשמת הייתה בסערת רוחות, כואבת, ולכן התפרצה כפי שהתפרצה (ראה עמ' 8 להכרעת הדין).

אלה הן, לגישתי, נסיבות חריגות המצדיקות הימנעות מהרשעה.

אשר לפגיעה בנאשמת ובסיכויי שיקומה, ובמענה לטענות המדינה, בפסיקת בתי המשפט ישנן דוגמאות רבות לכך, שהערכאות הדיוניות מצאו להימנע מהרשעה, גם כאשר היה ברור שאין פגיעה קונקרטית, עכשווית, בתעסוקתו של הנאשם או בשיקומו, אך קיים פוטנציאל כזה.

כך למשל:

בת"פ (שלום י-ם) 6013-11-14 **מדינת ישראל נ' פלוני** - תקף בעל את אשתו בזמן שישבה על כיסא, משך אותה וגרם לה ליפול ארצה, נקבע כי הרשעה עלולה להוביל לפיטוריו מעבודתו, צוין כי גם אם מדובר בתרחיש מעט פסימי, עדיין ניתן להניח, שהרשעה תקשה על הנאשם בהמשך דרכו;

בת"פ (שלום חדרה) 43821-08-14 **מדינת ישראל נ' עמרני** - איימה הנאשמת על המתלוננת והכתה אותה בראשה, בית המשפט בחר שלא להרשיע את הנאשמת, למרות שלא הייתה עדות לפגיעה קונקרטית בתעסוקתה או בשיקומה של הנאשמת, בת ה-21 בעת ביצועה העבירה, תוך שצוין כי מדובר בנאשמת נעדרת עבר פלילי, אשר נטלה אחריות מלאה על ביצוע העבירה, והמקרה היה מקרה של איבוד שליטה;

מקרים נוספים חמורים של אלימות בהם בחרו הערכאות הדיוניות שלא להרשיע את הנאשם:

ע"פ 9090/00 **שניידרמן נ' מדינת ישראל** - קשירת קשר לביצוע שוד. הנאשמים הצטיידו בנשק חם, ובנשק קר, ונעצרו לפני המעשה. בית המשפט נמנע מלהרשיע אותם, תוך שקבע כי האינטרס לשקם את עובר העבירה, אינו רק האינטרס הפרטי שלו, אלא זהו אינטרס ציבורי ממדרגה ראשונה, על מנת לאפשר למי שכשל בביצוע עבירה, לחזור לחיק החברה ולהשתלב בה כאדם נורמטיבי.

ת"פ (שלום חיפה) 31906-12-11 **מדינת ישראל נ' סמוחלוב** - שם תקף הנאשם פקח חנייה בכך שדחף אותו, לא נגרם לפקח נזק גופני. עם זאת, הנאשם היה בעברו מכור לסמים. בית המשפט בחר להימנע מהרשעתו, ולהסתפק בצו מבחן למשך שנה, ושל"צ, וכן פיצוי למתלונן בסך של 500 ₪. צוין, כי ההתנהגות הבעייתית של הנאשם נבעה ממתח נפשי נקודתי בו היה שרוי אותה עת.

ת"פ (שלום חדרה) 20461-04-17 **מדינת ישראל נ' פוחילנקו** - הנאשם היכה את בת זוגתו בראשה ובצווארה במכות אגרוף מספר פעמים, הוא נרתם לטיפול, נטל אחריות ובית המשפט נמנע מהרשעתו מחשש שהיא תפגע בתעסוקה עתידית של הנאשם. בית המשפט נמנע מהרשעתו, והסתפק בצו מבחן שנה וחצי ושל"צ.

ת"פ (שלום קרית) 61273-06-15 **מדינת ישראל נ' סעיד** - הנאשם נגח במתלונן, וגרם לו לשברים מרובים בארובת העיניים ובאף. המתלונן אושפז בבית החולים מספר ימים. בית המשפט נמנע מהרשעתו, והסתפק בהטלת של"צ.

ת"פ (ת-א) 7498/08 **מדינת ישראל נ' חג'אג' (2010)** - שם ביצע הנאשם עבירות של תקיפת בת זוג, שגרמו לה חבלה של ממש, בצירוף עבירת איומים. בית המשפט מצא שיש להימנע מהרשעת הנאשם.

ת"פ (אשדוד) 603/08 **מדינת ישראל נ' כהן (2010)** - שם הנאשם ביצע שתי עבירות תקיפה בנסיבות מחמירות כלפי ילדיו, ובית המשפט נמנע מהרשעתו.

בנדוננו, מדובר כאמור בנאשמת המנהלת אורח חיים תקין, עם תעסוקה נוכחית בחברת כבלים וטלוויזיה. אין ספק, כי הרשעה בפלילים עלולה לפגוע באפשרויות תעסוקתיות עתידיות, כפי שגם עומד על כך שירות המבחן, מכיוון שמדובר בבחורה צעירה, אם חד הורית, שטרם ביססה את עתידה התעסוקתי.

אשר על כן, בהינתן מכלול הנסיבות, כפי שהן פורטו לעיל, אשר אינן משקפות התנהגות אלימה מוכוונת, אלא התפרצות אלימה, שנבעה ממצוקה נפשית ומאיבוד שליטה רגעי, נוכח הכאבים והתסכול בהם הייתה שרויה הנאשמת, ובהינתן פוטנציאל הפגיעה הממשי התעסוקתי בנאשמת, נמצא לנכון, לבטל את הרשעתה של הנאשמת תוך הסתפקות בעונש חינוכי, למען האוכלוסייה הנזקקת, כך שהנאשמת תחויב לתרום לחברה על מנת לפצות על הנזק והפגיעה שהסבה במעשיה.

אשר להיקף השעות, שירות המבחן ממליץ להסתפק בהיקף של 100 שעות של"צ. אולם, בנסיבות נוכח טיבם של המעשים שביצעה הנאשמת ותוצאתם, סבורני, כי היקף תרומתה של הנאשמת לציבור, צריך להיות גדול יותר, על מנת לשקף הלימה ראויה.

אשר על כן, נפסק כדלקמן:

הנאשמת ביצעה את המעשים מושא הכרעת הדין, אך יחד עם זאת, לאור הנימוקים דלעיל, ומתוקף סמכותי לפי סעיף 192א לחסד"פ, אני מורה על ביטול הרשעתה.

הנאשמת תבצע עבודות שירות לתועלת הציבור, בהיקף של 200 שעות, במקום עבודה ובתנאים שייקבעו על ידי שירות המבחן (להלן: "צו השל"צ").

שירות המבחן יגיש תכנית של"צ לאישור בית המשפט, בתוך 45 יום.

בהתאם להוראות סעיף 3 לפקודת המבחן, הנני מזהיר את הנאשמת בדבר חובתה למלא אחר צו השל"צ ושלא תמלא אחר הצו מבחינה כלשהי, או תעבור עבירה נוספת במהלכו, תהיה צפויה לעונש או להרשעה ועונש, על העבירות שבגללן ניתן הצו.

המזכירות תעביר העתק מגזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, כ"ה תמוז תשע"ח, 08 יולי 2018, במעמד הצדדים.